

Nr 147.

Av herr Nilsson, Bror, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlöningar vid lantbrukshögskolan.

Under hänvisning till punkt 15 i nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition få undertecknade angående löneförmånerna för vissa assistenter vid lantbrukshögskolan och dess försöksgårdar anföra följande.

I nämnda proposition har föreslagits, att vissa assistenter vid försöksanstalterna uppflyttas i högre lönegrad, bl. a. att 6 tjänster placeras i lönegrad Eo 16 och 7 i lönegrad Eo 14. Däremot har departementschefen icke ansett sig kunna förorda en av styrelsen för lantbrukshögskolan eller med viss modifiering av allmänna lönenämnden föreslagen höjning av arvoden för assistenterna vid undervisningsinstitutionerna.

I propositionen har anförts (sid. 27), att av 13 assistenter vid undervisningsinstitutionerna hade endast 7 avlagt agronomexamen, medan de övriga voro studerande utan examen. Att så är fallet, torde dock minst av allt böra läggas till grund för bestämning av arvodets storlek, då detta skulle innebära en påtaglig förväxling av orsak och verkan. Av högskolestyrelsen har sålunda framhållits, att anledningen till att endast en del av assistenterna avlagt agronomexamen är just svårigheten att med de nuvarande arvoden kunna förvärva för ändamålet kvalificerad arbetskraft. Av nämnda 13 assistenter uppbära f. n. 2 årsarvoden å 6 300 kronor, 10 å 4 800 kronor och 1 å 3 600 kronor.

Det är uppenbart, att det för forskningsarbetet inom institutionerna är av största vikt, att högskolan som assistenter under ej alltför korta perioder kan anställa personer, som med goda betyg avlagt agronomexamen eller annan för arbetsuppgiften lämplig examen. Som en följd av löneförhållandena ha emellertid under senare tid täta ombyten av assistenter förekommit, varvid det icke sällan varit fråga om kortvarig anställning som assistent av tillfälligt arbetslösa agronomer, vilka innehaft befattningen i avvaktan på någon mera inkomstbringande anställning.

Det måste anses som ofrånkomligt, att en förbättring av institutionsassistenternas löner kommer till stånd. Det kan icke anses skäligt, att en assistent efter 6—7 års dyrbar utbildning (2—3 års jordbrukspraktik och i genomsnitt 4 års högskolestudier efter avlagd studentexamen) skall utföra ett

kvalificerat arbete för en lön, som icke torde överstiga vanlig lön för personer av ifrågavarande åldersgrupp utan högskoleutbildning. Det kan nämnas, att medelåldern för de 7 assistenter, som avlagt agronomexamen, är omkring 33 år.

Även om ifrågavarande assistentbefattningar såsom statskontoret framhållit i viss mån äro att betrakta som passagetjänster, synes det å andra sidan som om assistenttjänstgöringen i förhållandevis ringa mån tillgodoräknas vederbörande vid sökande av befattningar i allmän tjänst. För agronomer, som ha intresse och fallenhet för vetenskapligt arbete, och det är givetvis i främsta rummet sådana, som högskolan söker förvärva som assistenter, torde dylik tjänstgöring följaktligen innebära en sämre ställning ur såväl ekonomisk som social synpunkt i jämförelse med deras kamrater, som omedelbart efter examen lämnat högskolan.

Vid 1943 års riksdag framhöll jordbruksutskottet bl. a. (utlåtande nr 1), att så länge ett flertal befattningshavare vid lantbrukshögskolan icke fått sina anställnings- och lönevillkor nöjaktigt reglerade, utgjorde detta ett otillfredsställande förhållande i och för sig, som med det snaraste borde undanröjas, oaktat tidsläget eljest icke vore lämpligt för vidtagande av löne regleringar. Utskottet ansåg sig böra framhålla, att ett dylikt tillstånd överhuvud taget vore ägnat att motverka en önskvärd rekrytering av dugande befattningshavare inom jordbrukets område och förväntade därför, att Kungl. Maj:t till 1944 års riksdag framställde förslag i berörda spörsmål. Riksdagen lämnade utskottets utlåtande utan anmärkning. Detta uttalande torde i minst lika hög grad äga tillämpning på institutionsassistenterna som på assistenterna vid anstalterna.

Såsom en skälighöjning av arvodena för institutionsassistenterna få vi föreslå, att arvodena å 6 300 kronor höjas till 7 500 kronor samt arvodena å 4 800 kronor till 6 000 kronor.

Högskolestyrelsen har hemställt, att till assistenterna vid Ugerups, Flahults och Gisselås' försöksgårdar borde utgå lön efter samma grunder som vid Lanna och Offers försöksgårdar eller efter lönegrad Eo 21. Motion i enlighet härmed väcktes i båda kamrarna vid 1943 års riksdag, första kammaren nr 50 och andra kammaren nr 216. I sitt remissutlåtande har allmänna lönenämnden icke funnit anledning till erinran mot inrättande av nämnda befattningar. Departementschefen har dock icke för närvarande ansett sig kunna förorda ombildning av dessa tjänster till extra ordinarie befattningar. Då emellertid tjänstgöringen för assistenterna torde vara av samma art vid samtliga försöksgårdar, få vi föreslå, att assistentbefattningarna vid Ugerup, Flahult och Gisselås försöksgårdar i likhet med vad fallet är beträffande Lanna och Offers försöksgårdar ombildas till extra ordinarie befattningar i 21 lönegraden.

Under återopande av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte bevilja dels höjning av arvodet för två assistenter vid lantbrukshögskolans undervisningsinstitutioner från 6 300 kronor till 7 500 kronor och för tio assistenter från 4 800 kronor till 6 000 kronor, dels överföring av tre assistentbefattningar vid försöksgårdarna från arvodesbefattningar till extra ordinarie tjänster i 21 lönegraden.

Stockholm den 20 januari 1944.

B. A. Nilsson.

Josef Hagman.

Lennart Bondeson.
